

Werken en sporten in een oase van groen

Terwijl in Leuven alle ogen nog gericht zijn op de stationsbuurt waar zopas het vernieuwde Martelarenplein werd ingehuldigd, wordt even daar vandaan naarstig verder gewerkt aan een ander groot stedenbouwkundig project, de Philipssite. Limburger van Italiaanse afkomst Alfredo De Gregorio zet er alleen het werk verder dat hij samen met de betreurde architect Aldo Rossi was begonnen.

Leuven/Eigen berichtgeving
Anne Brumagne

Toen in september 1997 de gevierde Italiaanse architect (van o.a. het Bonnefantenmuseum in Maastricht) en ontwerper (o.a. voor Alessi) Aldo Rossi op 66-jarige leeftijd omkwam bij een auto-ongeluk, zat men in Leuven even met de handen in het haar. Rossi was een van de twee architecten die door de universiteitsstad waren aangetrokken om een stedenbouwkundig ontwerp te maken voor de Philipssite aan de Parkpoort. De andere architect, Alfredo De Gregorio, die in 1989 het Gallo-Romeins Museum in Tongeren

tekende, had er immers op aangedrongen Rossi bij de plannen te betrekken. Beiden werkten toen samen aan het plan voor de renovatie van het Oud Gasthuis in Hasselt en aan het concept voor de Groene Boulevard in die stad. Philips was enkele jaren voordien weggetrokken van de site, en Leuven voorzorg op dit enorme terrein onder meer een nieuw sportcomplex, kantoren voor de politie, het postsorteercentrum, een kinderdagverblijf, en kantoren voor het ministerie van Financiën.

Rossi had de eerste lijnen voor het masterplan al op papier gezet, de ruimtelijke structuur voor het terrein. Zijn ideeën over de 'analoge stad' getrouwd, plantte hij de gebouwen op het terrein in als maakten ze deel uit van een campus. De rationele manier waarop de vroegere ingenieurs van Phi-

lips de site hadden ingedeeld, inspireerde hem om voor een duidelijke en hiërarchische structuur te kiezen, met als belangrijkste as een verticale en een minder belangrijke horizontale lijn. Het oude, imposante Philipsgebouw, het enige wat van op de vlakbij gelegen vesten (de stadsring) echt zichtbaar is, bleef het middelpunt van het project.

Juridisch gesproken had Leuven het recht na de dood van Rossi zijn aandeel in de opdracht te laten uitvoeren door een andere grote (buitenlandse) naam. Maar burgemeester Tobback besliste verder in zee te gaan met de Aldo Rossi Associati. De verantwoordelijkheid van De Gregorio werd groter.

Een van de opvallendste elementen van het plan zoals het vandaag op een boogschuit van de historische abdij van Park wordt uitgevoerd, is dat het autoverkeer zo goed als helemaal van het terrein wordt gebannen. De hele site wordt eigenlijk een openbaar park, dat, door het afgraven van hellingen en het verwijderen van omheiningen, ook beter zichtbaar en toegankelijk zal worden voor de buurtbewoners. De Gregorio vreest niet dat dit open park ongewenste nachtelijke bezoekers zal aantrekken: "Wie kwaad wil doen, doet dat toch liever niet naast het politiekantoor?" De inrichting van dat park gebeurt in samenwerking met kunstenaar Urbain Mulkers, die vooral bekendheid geniet met zijn cartografische collages. Mulkers voorziet onder meer een fruitweide en een hosta-

Stedenbouwkundig ontwerp voor de Philipssite aan de Leuvense Parkpoort.

De Gregorio wil zijn ontwerpen een emotionele geladenheid en een warme uitstraling geven. (Foto Jos Verhooghen)

tuin. Om snel resultaat te kunnen zien, zullen volwassen bomen worden geplant.

Wagens worden via een indrukwekkende tunnel meteen afgeleid naar een ondergrondse parking, of, in het geval van leveranciers, naar de ondergrondse verdiepingen van de gebouwen. De verticale as waarvan sprake is daardoor geen ordinaire straat, maar een wandeldreef. Alleen de kantoren van de politie en het postsorteercentrum zijn bovengronds met de wagen bereikbaar, maar die gebouwen zijn dan ook ingeplant bij de ingang van het terrein, langs de Kerkhofdreef. Werknemers van het ministerie van Financiën, dat onderdak vindt in het oude, maar helemaal opgefriste Philipsgebouw, of van het IT-bedrijf Ubizen in het nieuwe Ubi-

center, in totaal bijna 1000 mensen, moeten nog een kleine wandeling maken door het park vóórdat ze hun werkstek bereiken - nog even een frisse neus halen bij het begin van de werkdag kan nooit kwaad. Er is wel gedacht aan de ouders die met de Maxi-Cosi zeulen om hun baby naar het kinderdagverblijf te brengen: die kunnen rechtstreeks vanuit de parking naar de crèche.

De geometrische vormen en de relatieve hoogte van het Philipsgebouw en van het evenwijdig ingeplante Ubicenter staan in contrast met de ovals, heel wat lagere structuur van het nog volledig op de tweede hoofdas te bouwen sportcomplex. Dat verwijst naar het antieke colosseum, plaats waar sportwedstrijden werden gehouden. In dit 'amfitheater' komen

een sportveld en een zwembad. Ook wat materiaalkeuze en kleur betreft contrasteert het sportcomplex, dat zal worden omringd door bomen, met de Philipstoren en het Ubicenter. De buitengevels van het Leuvense colosseum zullen in rood parementmetselwerk worden opgetrokken, terwijl het Philipsgebouw werd opgefrist door het aan de buitenzijde gedeeltelijk met arduin, en gedeeltelijk met beige/wit gevelpleisterwerk en met zandkleurige natuursteen af te werken. De torenelementen hebben opnieuw een blauwe, aluminium, beplating gekregen.

De natuursteen keert terug in de buitenafwerking van het Ubicenter. Het complex van Bijens en co bestaat eigenlijk uit twee verschillende volumes, die met elkaar worden verbonden door een 'brug'. Tussen de twee gebouwen krijg je daardoor een wandelstraatje. Binnenin zijn de ruimten van het Ubicenter zo open en kaal mogelijk gelaten. De verwarmingselementen zijn bijvoorbeeld zichtbaar gebleven, zodat je een industrieel aandoende ruimte krijgt. Al betekent dat ook weer niet dat er in dezelfde omstandigheden zal moeten worden gewerkt als in oude fabrieken: vanuit hun Ubicenter heeft men een ronduit prachtig zicht op de stad Leuven, op de domeinen van de historische abdij van Park en op de bossen in de wijde omgeving. Weenigen zullen Leuven al op die manier gezien hebben.

De Gregorio, in de omgang geeft hij de indruk een *no-nonsense man* te zijn, zegt dat hij zijn ontwerpen vooral een emotionele geladenheid, een warme uitstraling wil geven, onder meer door het gebruik van de natuursteen, of door de vensters van het Ubicenter wat verzonken in de gevels te plaatsen, zodat je geen harde reflecterende glaspertijen krijgt zoals in heel wat moderne bedrijfsgebouwen wel het geval is. "Ik heb wel wat kritiek gekregen op mijn ontwerpen, van architecten die aanleunen bij wat ik 'de Vlaamse school' zou noemen. Uiteraard zitten daar een aantal goede architecten tussen, zoals Stephane Beel bijvoorbeeld. Maar persoonlijk verkies toch een wat warmere architectuur."